

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže a soudkyň Mgr. et Mgr. Lenky Bahýřové, Ph.D., a Mgr. Věry Jachurové v právní věci

žalobce: V. V.
bytem K C., P.

proti

žalovaná: Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, IČO: 411 97 518
sídlem Orlická 2020/4, 130 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí ředitele Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky ze dne 18. 10. 2018, č. j. VZP-18-03279666-D1A6

takto:

- I. Rozhodnutí ředitele Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky ze dne 18.10.2018, č. j. VZP-18-03279666-D1A6 a rozhodnutí Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky ze dne 27. 8. 2018, č. j. VZP-18-02769606-D1A6 se zrušují a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 13 200 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení, jeho předcházející průběh a obsah žaloby

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalované (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byla zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky (dále jen „VZP ČR“) ze dne 27. 8. 2018, č. j. VZP-18-02769606-D1A6 (dále též jen „rozhodnutí povinného subjektu“). Žalobce dále s odkazem na ust. § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb.,

o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o informacích“ nebo „informační zákon“) navrhl, aby soud nařídil žalované poskytnout požadované informace.

2. Ve správním řízení se žalobce svou žádostí domáhal poskytnutí informací podle informačního zákona. V žádosti ze dne 26. 7. 2018 požadoval po VZP ČR poskytnutí diagnóz cirkumcize, obřízky, operace fimózy dle Buriana, plastiky předkožky, discize nebo jiné diagnózy v souvislosti s cirkumcizí u dítěte. Žalobce požadoval údaje z let 2009, 2010, 2011, 2012, 2014, 2017 u všech poskytovatelů na území ČR. Konkrétně požadoval:
 - 1) Celkový součet operací (76427, 77135, 61351, 76319, 10373, 10383) ve věkových kategoriích 0-0.167 roku (0-2 měsíce), 0-0.999 roku (0-1 rok), 0-4.999 roku (0-5 let), 5.00-9.999 roku (5-10 let), 0-14.999 roku (0-15 let), 0-17.999 roku (0-18 let).
 - 2) Počet žijících dětí mužského pohlaví v jednotlivých kategoriích 0-0.167 roku (0-2 měsíce), 0-0.999 roku (0-1 rok), 0-4.999 roku (0-5 let), 5.00-9.999 roku (5-10 let), 0-14.999 roku (0-15 let), 0-17.999 roku (0-18 let).
 - 3) Počet narozených dětí mužského pohlaví v jednotlivých letech.
3. Dne 27. 8. 2018 vydal povinný subjekt rozhodnutí, kterým žádost žalobce podle § 15 odst. 1 ve spojení s § 2 odst. 4 informačního zákona odmítl a informace požadované v žádosti žalobci neposkytl. Své rozhodnutí odůvodnil tak, že s odkazem na § 2 odst. 4 a § 3 odst. 3 informačního zákona se povinnost nevztahuje na informace, které by bylo třeba nejprve vytvořit. Vyhledání požadovaných dat by podle povinného subjektu představovalo zpracování analýzy a získání jejich výstupů, kterými povinný subjekt nedisponuje, a jednalo by se tak o vytvoření kvalitativně zcela nových informací. K odvolání žalobce vydala žalovaná napadené rozhodnutí, v němž se ztotožnila s odůvodněním prvostupňového rozhodnutí.
4. Žalobce v žalobě namítl, že žalovaná jako jediný důvod pro odmítnutí poskytnutí informace uvedla, že poskytnutí požadovaných informací by pro ni bylo mimořádně náročné a že neměla povinnost zpracovat náročné analýzy, a vytvářet tak nové informace. K tomu žalobce uvedl, že prakticky totožné informace za jiná období žalobci poskytnuta v minulosti již byla, a to poté, co žalobce uhradil poplatek za vyhledání těchto informací. Z tohoto důvodu považuje žalobce rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informace za účelové, k čemuž dodal, že žalovaná v minulosti uvedla, že *„příslušná data jsou zachycena s patřičnými výstupy z aplikací VZP až od roku 2009.“* Poskytnutí těchto dat požadoval.
5. Podle žalobce žalovaná v napadeném rozhodnutí nad rámec prvostupňového rozhodnutí nově připojila argument, že obě podané žádosti o informace se podstatně lišily v tom smyslu, že žalobce nově požadoval podrobnější členění informací dle věku pacienta, respektive že nyní požadoval členění informace „po jednotlivých měsících“. Žalobce však má za to, že se jednalo pouze o nevýraznou změnu v podané žádosti, kdy podrobnější rozlišení informací dle věku pacienta mohla žalovaná zohlednit v požadované úhradě za vyhledávání rozsáhlejší informace. Navíc žalobce uvedl, že žalovaná mu neposkytla informace ani částečně, například bez dalšího podrobného členění dle věku pacienta. Podle žalobce se tak jednalo pouze o účelový argument, aby mu VZP ČR nemusela požadovanou informaci poskytnout.

6. Následně žalobce uvedl, že argument žalované o obtížném členění informací podle věku pacienta nebyl obsažen v rozhodnutí o odmítnutí informace, a proto nemohl na tuto námitku reagovat v odvolání. Proto až v žalobě uvedl, že namísto rozlišení na šest kategorií dle původní žádosti o informace se nově spokojí pouze s informací rozlišenou na čtyři věkové kategorie (0-2 měsíce, do jednoho roku věku, do pěti let věku a souhrnnou kategorií od narození do 18 let).
7. V další části žaloby žalobce vyjádřil přesvědčení, že jediným důvodem, proč mu žalovaná odmítla poskytnout požadované informace, byla skutečnost, že při srovnání údajů z jiných států by vyplynul záměr, že v České republice bylo prováděno významně více operací mužské obrízký, a to už i u velmi malých dětí. K tomuto tvrzení přiložil několik odkazů na zahraniční webové stránky a blíže rozvedl důvody, jež jej vedly k podání žádosti o poskytnutí informace.

II. Vyjádření žalované a replika žalobce

8. Žalovaná navrhl, aby byla žaloba zamítnuta. V obsáhlém vyjádření uvedla, že požadovanými údaji nedisponuje a že žalobce žádal vytvoření nových informací, přičemž nebylo možné tyto informace, byť třeba za úhradu, vyhledat a žalobci poskytnout. Pokud žalobce v podané žalobě žádal o zpracování jiné (zjednodušené) analýzy, než jakou požadoval v žádosti o informace, toto není předmětem aktuálního řízení a žalobce měl podat novou žádost, která by byla žalovanou vyhodnocena.
9. Žalovaná uvedla, že požadovanou žádost pečlivě vyhodnotila v rámci příslušného odborného útvaru a dospěla k závěru, že požadované informace nemá k dispozici v podobě jednoznačných výstupů. Žalobce se domáhal získání informací prostřednictvím rozsáhlé analytické činnosti, přičemž poskytnutá data měla být výstupem z této analýzy. Data ve výstupní podobě požadované žalobcem neměla žalovaná objektivně k dispozici. V této souvislosti žalovaná odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2008, č. j. 2 As 71/2007-56, který konstatoval, že poskytnutí informací lze odmítnout nejen z důvodů právních, ale i z důvodů faktických, které nejsou v informačním zákoně vyjmenovány.
10. Žalovaná dále uvedla, že provádění obsáhlé selekce a transformace dat prostřednictvím SQL skriptů by bezpochyby byla značně rozsáhlá analytická činnost jdoucí nad rámec povinnosti poskytovat informace dle informačního zákona. Žalovaná by prostřednictvím zpracování složité analýzy byla nucena zjišťovat zcela nové výstupy, které pro svoji činnost a oblast působnosti běžně nezpracovává, a to v tomto případě pouze pro potřeby vyřízení této konkrétní žádosti o informace. Datové rozhraní žalované v rámci informačních systémů neviduje údaje v podobě požadované v žádosti, příp. v podobě konkrétně existujících výstupů z aplikací. Jednalo se tak o požadavek na sdělení informací neexistujících, kterými žalovaná v podobě žalobcem požadované nedisponuje. Žalovaná uvedla, že žalobce se v tomto případě nedomáhal poskytnutí jednoduše zjistitelných údajů, které by bylo možné získat například jako existující sestavu z aplikace žalované, ale snažil se přinutit žalovanou ke zpracování výstupů analýzy.
11. Žalovaná dále odkázala na důvodovou zprávu k zákonu č. 61/2006 Sb., podle které by měl povinný subjekt poskytovat pouze ty informace, které se vztahují k jeho působnosti a které má nebo by měl mít k dispozici. Žalobcův požadavek je mimo rámec přiměřenosti

podle čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, neboť údaje obsažené v žádosti nelze považovat za již existující oficiální výstup povinného subjektu. Podle žalované je smyslem ust. § 4 odst. 2 informačního zákona určitá míra ochrany povinného subjektu před nutností vytvářet nové informace jen pro účely zpracování odpovědi na žádost (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2012, č. j. 4 As 37/2011-93 nebo ze dne 27. 11. 2013, č. j. 8 As 9/2013-30). Nejvyšší správní soud takto koncipovanou výlukou z práva na informace hodnotil i z hlediska souladu s ústavním zákonem, kdy rozporu neshledal (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011-67).

12. Žalovaná též odkázala na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES o opakovaném použití informací veřejného sektoru a uvedla, že zpracování odpovědi na žádost žalobce bylo možné podřadit pod vytváření nové informace, neboť vyhledávání daných údajů by zahrnovalo další zpracování, vyhodnocení a roztržení informací dle požadavku žalobce.
13. Žalovaná uvedla, že v rámci systému veřejného zdravotního pojištění kumuluje velké množství různých dat, která jsou však v surovém stavu v zásadě nepoužitelná, a která si pro svou činnost či pro plnění různých zákonných povinností zpracovává do konkrétních výstupů, do konkrétních informací, se kterými následně pracuje. Zákonná výluka ohledně vytváření nové informace je však určitou mírou ochrany povinného subjektu před nutností vytvářet nové informace jen pro účely zpracování odpovědi na žádost, jak tomu bylo i v tomto případě, kdy by pro získání daných dat musela proběhnout značně rozsáhlá selekce zdrojových informací spojená s transformací výstupů prostřednictvím vytvoření zcela nových, a pouze pro účely této žádosti připravených SQL skriptů. Tyto skripty by bylo třeba naprogramovat dle konkrétního přání žadatele o informace (žalobce). K tomu žalovaná odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2011, č. j. 6 As 33/2011-83.
14. Žalovaná dále uvedla, že se neztotožnila s názorem žalobce, že by požadované údaje mohla jednoduše vyhledat a poskytnout. V případě této konkrétní žádosti nebylo možné hovořit o prostém mechanickém shromáždění údajů z dostupných zdrojů žalované, ale pro získání požadovaných výstupů by bylo nezbytné provést s údaji další zpracování, a to nad rámec prostého začlenění do odpovědi na žádost o informace. Reálně by tak žalovaná musela vytvořit naprosto nové informace. Důvodem odmítnutí žádosti o informace nebyla pracnost vyhledání těchto údajů, ale pouze fakt neexistence údajů ve výstupech požadovaných žalobcem.
15. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2016, č. j. 2 As 195/2015-25 žalovaná uvedla, že vytváření SQL skriptů specializovaným odborným pracovníkem VZP ČR pro možnou primární selekci údajů, ze kterých je nutné další následnou činností vytvořit výstupy pro individuální potřeby žadatele o informace, nelze označit za „mechanické shromáždění údajů“, ale naopak za činnost zahrnující analýzu dat a komplexní úvahu pracovníka, jak dané údaje vůbec z aplikací žalované získat. Tyto činnosti je pak možné dle názoru žalované označit za určitou přidanou hodnotu spočívající právě v analýze či vyhodnocení těchto informací, což musí provádět pracovník s příslušným vzděláním a znalostí SQL programování. Kladeny jsou tak požadavky nejen na zajištění kvalitativně nových výstupů z aplikací, ale toto vyhodnocení také nemůže

provádět běžný referent žalované, nýbrž specializovaný odborník k tomu určený a vzdělaný. K informační povinnosti při reálné neexistenci informací žalovaná odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2017, č. j. 6 As 251/2016-26.

16. K prokázání výše uvedených tvrzení žalovaná navrhl provést výslech ředitele Odboru úhrad zdravotní péče VZP ČR a vedoucího Oddělení controllingu zdravotní péče VZP ČR, kteří by se mohli vyjádřit k charakteru požadovaných informací a k jejich nedostupnosti v rámci informačních systémů žalované.
17. V replice k vyjádření žalované žalobce uvedl, že žalovaná nejpozději v den, kdy jí byla doručena žaloba, byla obeznamena se skutečností, že žalobci postačí údaje ve zjednodušené formě, a stále tak měla možnost ukončit soudní spor poskytnutím zjednodušených informací. Žalovaná však žalobci neposkytla doposud žádné informace, a to ani ohledně té části žádosti, ve které požadoval poskytnutí informací o počtu narozených dětí mužského pohlaví v letech 2009 až 2012, 2014 a 2017, přičemž tato část odpovědi nezahrnovala žádné nové informace ani zdlouhavé vyhledávání informací. Žalobce odkázal na v minulosti poskytnuté informace obdobného charakteru a nadále zpochybňoval tvrzení žalované, že v nyní projednávaném případě pro ni byl neřešitelný problém informace vyhledat, a že na rozdíl od minulosti je bude muset vyhledat „specializovaný odborník.“

II. Posouzení věci soudem

18. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, a to v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán; přitom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“).
19. Podle § 2 odst. 4 informačního zákona *povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.*
20. Soud při svém rozhodování vycházel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011-71 (publ. pod č. 2635/2012 Sb. NSS), ve kterém kasační soud poskytl výkladový rámec § 2 odst. 4 informačního zákona:
21. „...(P)rvotním předpokladem pro odmítnutí žádosti o informace s tím, že by šlo o vytvoření nových informací, je logicky skutečnost, že povinný subjekt danými informacemi v požadovaném tvaru dosud nedisponuje. Dalším důležitým předpokladem je to, že povinný subjekt nemá povinnost předmětnými informacemi disponovat. I v případě, že by poskytnutí požadovaných informací pro správní orgán objektivně představovalo nutnost vytvořit novou informaci, tedy může nastat situace, v níž správní orgán nebude oprávněn poskytnutí takových informací odeprít. Nerespektováním povinnosti evidovat požadované informace se nemůže zbavit své povinnosti předmětné informace poskytovat; vytvářením takových informací by pouze napravoval své dřívější pochybení.
22. V případě splnění uvedených základních předpokladů je dále nutno nalézt vhodné rozhraničení mezi situacemi, v nichž půjde toliko o vyhledání a uspořádání již existujících informací do podoby, v níž je možné je žadateli předat, a situacemi, v nichž by sestavení požadovaných informací již představovalo „vytvoření nové informace“. Toto rozhraničení je klíčové i pro posouzení nynějšího případu, neboť celní úřad připouští, že minimálně k části požadovaných

informací disponuje „podkladovými“ informacemi, na jejichž základě by bylo možno evidence v podobě požadované stěžovatelem sestavit.

23. Je přitom zřejmé, že nalézt nějaké exaktní obecné kritérium nelze, vždy bude záležet na konkrétních okolnostech dané věci. Lze se však pokusit alespoň o stanovení určitých bližších vodítek pro povinné subjekty. Důvodová zpráva k zákonu č. 61/2006 Sb. uvádí na jedné straně příklady žádostí o prosté „výtahy z databází či části dokumentů“ (jejichž poskytnutí nemůže být s poukazem na § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím odpíráno), na druhé straně žádosti „o právní analýzy, hodnocení či zpracování smluv a podání“ (jejichž zpracování by již představovalo „vytváření nových informací“). Výše citovaná směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES abstraktněji rozlišuje mezi situacemi, kdy výtahy z existujících dokumentů představují „pouze jednoduchou operaci“, a případy, kdy představují „nepřiměřené úsilí“.
24. Jako kýžené kritérium se tedy nabízí **rozlišování mezi případy, kdy je povinný subjekt schopen požadované informace sestavit ze „zdrojových“ informací, kterými disponuje, v zásadě mechanickým způsobem, a situacemi, v nichž sestavení požadované informace překračuje rámec takových jednoduchých úkonů** (pozn. – zvláště Městským soudem v Praze). K obdobným závěrům dospěli také autoři komentáře k zákonu o svobodném přístupu k informacím (Furek, A. - Rothanzl, L.: Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. 2010, Praha: Linde, str. 60-61), podle nichž rozlišení obou kategorií „musí být hledáno v míře „intelektuální náročnosti“ činnosti, která by byla nutná pro přípravu odpovědi na žádost. Jinak řečeno o vytváření nové informace půjde pouze tehdy, jestliže k vytvoření odpovědi na žádost nestačí pouhé mechanické vyhledání a shromáždění údajů, které má povinný subjekt k dispozici a které jsou žadatelem poptávány, ale jestliže je nezbytné s těmito údaji provádět další zpracovávání nad rámec prostého „vtělení“ do odpovědi na žádost.“
25. Nutno však zároveň zdůraznit, že při rozlišování situací, kdy se ještě jedná o vyhledání (shromáždění) požadovaných informací a jejich uzpůsobení pro poskytnutí žadateli, a kdy již půjde o vytvoření nové informace, nelze vycházet toliko z pracnosti, či doby, která by byla potřebná pro přípravu odpovědi na žádost (shromáždění informací). Tyto faktory zákon zohledňuje institutem mimořádně rozsáhlého vyhledání informací (§ 17 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím). Povinný subjekt pak není oprávněn bez dalšího odmítnout požadované informace poskytnout, může však po žadateli o informace chtít úhradu za takové mimořádně rozsáhlé vyhledání.“
26. Soud se proto při posuzování, zda se jedná o novou informaci, zabýval shora uvedenými kritérii a dospěl k jednoznačnému závěru, že se o vytvoření nové informace nejedná. Žalovaná nerozporuje, že žalobcem požadovanými daty disponuje. Uvádí, že „pro získání těchto informací by bylo nutné provést značně rozsáhlou selekci a transformaci dat prostřednictvím SQL skriptů“ (viz rozhodnutí povinného subjektu, str. 1). Skutečnost, že ve své databázi požadovanými informacemi povinný subjekt disponuje, byť v neucelené podobě, následně potvrdila žalovaná nejen nepřímo v napadeném rozhodnutí (viz např. str. 3 napadeného rozhodnutí), ale též následně (opakovaně) v rámci vyjádření k žalobě (viz např. odst. 14 a zejména odst. 23 vyjádření k žalobě).
27. Soud má za to, že vytvoření SQL skriptů je pouhým nástrojem, který umožní žalované sestavení požadované informace mechanickým způsobem. Jedná se o IT nástroj umožňující selekci a transformaci dat z jejího datového skladu. Jedná se tedy o „výtah z databází“ ve

smyslu důvodové zprávy k zákonu č. 61/2006 Sb., a nikoliv o právní či odbornou úvahu žalované spadající do její působnosti, tj. týkající se její činnosti a veřejného zdravotního pojištění. Takovou úvahu by musel vytvořit odborný aparát žalované vykonávající její zákonné povinnosti vyplývající ze zákona o veřejném zdravotním pojištění, nikoliv její IT pracovníci, kteří spadají do aparátu administrativního. Zcela jistě by všechny žalobcem požadované informace bylo možné vyhledat „ručně“ nahlédnutím do dat, které vede žalovaná k jednotlivým pojištěncům a poskytovatelům zdravotních služeb. Takový postup by byl nepochybně velmi náročný na pracnost a čas. Existuje-li mechanický nástroj, který žalovaná může k této činnosti využít, aby bylo vyhledávání rychlejší a efektivnější, a žalovaná takovým nástrojem disponuje, resp. je schopna jej v přiměřeném časovém horizontu vyrobit (což žalovaná ani nepopírá), lze s ohledem na zásadu hospodárnosti doporučit, aby takový nástroj vytvořila.

28. Pokud žalovaná svými rozhodnutími odepřela požadované informace žalobci vydat s odkazem na § 2 odst. 4 informačního zákona, jsou její rozhodnutí nezákonná. Na uvedeném nic nemění to, zda jí zákon ukládá těmito informacemi disponovat či nikoli, klíčový je fakt, že informacemi disponuje (shodně rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5. 6. 2019, č. j. 8 A 167/2018 – 90 nebo ze dne 27. 11. 2019, č. j. 14 A 99/2019 – 50).
29. Nad rámec výše uvedeného soud připomíná, že právo na informace je garantováno každému na základě čl. 17 Listiny základních práv a svobod; lze jej omezit pouze zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná mimo jiné pro ochranu práv a svobod druhých. Provádění tohoto základního práva zabezpečuje zákon o svobodném přístupu k informacím, jenž je vystavěn na principu obecné povinnosti poskytovat veškeré informace týkající se působnosti povinných subjektů s taxativně vymezenými výlukami z této povinnosti. Žalovaná bezesporu je povinným subjektem, a je tak její obecnou povinností poskytovat informace, s nimiž disponuje a jejichž neposkytnutí nepodléhá některé z výluk dle informačního zákona.
30. K tomu soud dodává, že žalovaná zpracovává velké množství dat, která používá primárně za účelem plnění zákonem stanovených úkolů v podobě jednotlivých výstupů, například při určení výše úhrady jednotlivým poskytovatelům zdravotních služeb či pro základní evidenci narozených osob. Možnost seznámit se s výstupy samotnými, ale i s daty, která vedla k takovým výstupům, je nezbytným předpokladem efektivní kontroly výkonu veřejné správy.
31. Informační povinnosti nemůže být žalovaná zproštěna ani údajnou složitostí zpracování požadovaných informací. Žalovaná nevyloučila, že těmito informacemi disponuje, byť ne v té podobě, v jaké o ně žádal žalobce. Na povinnosti žalované přitom nemění nic skutečnost, že by musela provést „nový výstup“ v podobě „výťahu“ požadovaných informací z jí vedené databáze. Možnost provedení takového výťahu pak potvrzuje fakt, že v minulosti byly žalobci obdobné informace dle tvrzení jeho i žalované poskytnuty, byť nebyly rozčleněny do podrobných věkových kategorií tak, jak žalobce žádal v nyní projednávané věci. Pokud by žalovaná skutečně seznala, že se jedná o mimořádně rozsáhlé vyhledání informací, nic jí nebránilo v tom, aby poskytnutí informací spojila s předchozí úhradou nákladů ze strany žalobce. V takovém případě by však musela řádně, s odkazem na konkrétní přezkoumatelná tvrzení svých správců počítačové sítě a samotných databází, zdůvodnit a popř. prokázat, že se jedná o složité vyhledání požadovaných informací.

32. Soud dále uvádí, že s ohledem na zásadu poskytování (a nikoli neposkytování) dat, která povinný subjekt shromažďuje, by žalovaná měla přistupovat k vyřizování podaných žádostí o informace otevřeně a neodmítat podané žádosti en bloc. Je-li to možné, měla by žadatelům poskytnout alespoň některé jimi požadované informace a pouze ve zbytku (pokud pro to jsou zákonné důvody) zčásti žádosti odmítnout.
33. Povinností žalované je v maximální možné míře žádosti vyhovět, přičemž je pak na žalobci, aby případně rozporoval, jaké informace mu byly poskytnuty (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 11. 2019, č. j. 14 A 99/2019–50). Soud nemohl přehlédnout, že žalobce požadoval mj. též poskytnutí informací o počtu narozených dětí mužského pohlaví v jednotlivých letech (2009 až 2012, 2014 a 2017), přičemž ani tuto informaci mu povinný subjekt nesdělil. I v případě, že by soud přistoupil na argumentaci žalované o „vytváření nové analýzy“ (což se nestalo), povinný subjekt jakožto veřejná zdravotní pojišťovna základními informacemi o počtu narozených osob (resp. minimálně o počtu v těchto letech narozených pojištěnců žalované) musel dle názoru soudu disponovat. Napadené rozhodnutí ani jemu předcházející rozhodnutí povinného subjektu však neobsahují důvody, pro které nebyla alespoň tato informace žalobci poskytnuta.

IV. Závěr a náklady řízení

34. Povinný subjekt i žalovaná se v rámci odůvodnění zabývaly zejména důvody, pro které měly za to, že nemohou žalobci poskytnout informace o celkovém součtu operací rozdělených do věkových kategorií a počtu žijících dětí mužského pohlaví v jednotlivých kategoriích, aniž by uvedly, z jakého důvodu nelze poskytnout alespoň dílčí informace o celkovém součtu operací či počtu žijících dětí nebo z jakého důvodu žalobci neposkytly informaci o počtu narozených dětí mužského pohlaví v jednotlivých letech. Napadené rozhodnutí, jakož i jemu předcházející rozhodnutí povinného subjektu v tomto směru trpí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů, a proto soud přistoupil k jejich zrušení bez toho, aby ve věci nařídil (žalovanou požadované) jednání [§ 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.]. V rámci vypořádání žalobních námitek soud zároveň na základě ustálené judikatury správních soudů korigoval právní názor žalované vycházející z nesprávného výkladu § 2 odst. 4 informačního zákona.
35. Soud tak dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a proto napadené rozhodnutí i rozhodnutí povinného subjektu zrušil a vrátil věc žalované k dalšímu řízení, v němž bude žalovaná vázána právním názorem soudu [§ 78 odst. 5 s. ř. s.].
36. Návrhu žalobce, aby soud podle § 16 odst. 4 informačního zákona žalované přikázal požadované informace poskytnout, soud nevyhověl, protože v napadeném rozhodnutí absentovaly důvody, pro které žalovaná nepřistoupila k poskytnutí alespoň části požadovaných informací. V dané věci je zároveň sporné, jak podrobné informace může povinný subjekt dle žádosti žalobce poskytnout, resp. jak podrobnými informacemi v rámci své databáze disponuje, a také to, jaká bude časová náročnost sepsání případného SQL skriptu a s tím spojená úhrada nákladů za vyhledání informace pomocí nově naprogramovaného skriptu. V rámci dalšího řízení tak bude na žalované, aby se žádostí žalobce opětovně zabývala a požadované informace vydala, popř. žádost částečně odmítla (např. informace obsahující konkrétní rozdělení do jednotlivých požadovaných kategorií). Pracnost zpracování odpovědi žalovaná případně vtělí do požadavku na úhradu nákladů za

mimořádně rozsáhlé vyhledání informace. S ohledem na shora uvedené proto soud nenařídil žalované informace poskytnout, jak žalobce požadoval.

37. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci plný úspěch, a proto mu soud přiznal náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem, tvořených zaplaceným soudním poplatkem za žalobu ve výši 3 000 Kč a dále náklady právního zastoupení za tři úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí věci, sepsání žaloby, replika k vyjádření žalované) a tři režijní paušály po 300 Kč, celkem tedy 10 200 Kč podle ust. § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Celková výše žalobci přiznaných nákladů tak činí 13 200 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 16. dubna 2020

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu